

V záporném kompetenčním konfliktu mezi okresním soudem v P. (Čechy) a okresním soudem v K. (Morava) o tom, který z nich je povolan zakročiti jako soud exekuční v navržené exekuci na nárok povinného na vydání věci (lokomobily) proti firmě Ig. L. rozhodl nejvyšší soud, že exekučním soudem je okresní soud v P.

Důvody :

V exekučním řádu není zvláštního ustanovení o tom, který soud má zakročiti jako soud exekuční při exekuci, jejímž předmětem je nárok na vydání hmotných věcí (§§ 325 a násl. ex. ř.). Platí proto všeobecný předpis § 18 ex. ř. o příslušnosti exekučního soudu. Slovem »pohledávky« v § 18 čís. 3 ex. ř. rozumějí se nejen pohledávky peněžité nýbrž pohledávky v širším slova smyslu, tudíž i nároky podle § 325 ex. ř. Je proto v exekuci shora uvedené povolán zakročiti jako soud exekuční okresní soud v P., v jehož obvodu mají dlužníci podle spisu své bydliště.

Čís. 14649.

Dlužník jest povinen z důvodu prodlení nahraditi věřiteli škodu přivoděnou poklesem smluvené cizí měny.

Jde-li o smlouvu mezi tuzemcem a cizincem, jest použití tuzemského práva i pro posouzení právních důsledků prodlení té které strany.

(Rozh. ze dne 25. října 1935, Rv II 781/33.)

Žalobkyně přednesla, že dodávala žalované (cizozemské firmě) zboží, které mělo býti podle ujednání zaplacen v anglických librách sterl. Žalovaná strana zůstala se zaplacením účtu ze dne 15. července 1931, splatného dne 14. srpna 1931, dále účtu ze dne 24. srpna 1931, splatného dne 15. září 1931 a ze dne 24. srpna 1931, splatného dne 23. září 1931 v průtahu, a zaplatila je teprve dne 5. října 1931. Ježto však v Anglii dne 21. září 1931 byla zrušena povinnost platiti zlatem a tím libra sterl. začla klesati, povstala žalující tím škoda, že obdržela anglické libry v nižší hodnotě, a náhradu této škody žalobou vymáhá. Nižší soudy žalobě vyhověly, odvolací soud z těchto důvodů: Jako nesprávné posouzení právní vytýká žalovaná, že nelze žalující přiznati kromě úroků z prodlení i náhradu škody další, která jí vznikla poklesem měny anglické a to tím méně, jelikož smluvena byla vyšší míra úroková než zákonná. Avšak úroky z prodlení jsou odškodněním za to, že věřitel do doby splatnosti nemohl používat dlužného kapitálu následkem nezaplacení se strany dlužníkovy, kdežto za další škodu mu ručí liknavý dlužník podle §§ 1295, 1323 obč. zák. (viz rozh. nejv. s. sb. n. s. čís. 576, 651, 1901, 2805, 3275, 4280, 7763). Na tom nemění nic, že smluveny byly vyšší úroky než zákonné, ani že strany k návrhu žalující se dohodly na placení v měně anglické, a je naprosto lhostejným, z jaké pohnutky si přála žalující placení v anglických librách. Na sporný případ jest použití práva tuzemského, ježto smlouva dodací, o níž běží, byla uzavřena v tuzemsku tím, že odvolatelka písemně sdělila se žalující stranou do M. O. (v našem státu), že přijímá

její nabídku (§ 36 2. věta obč. zák., čl. 319 obch. zák., § 862a) obč. zák.). Jako místo plnění nebyl dle přijatých obchodních podmínek strany žalující ujednán Londýn, nýbrž bylo dle těchto podmínek místem plnění M. O. (Čsl. republika). Ujednání, že kupní cena má být zaplacená v Londýně, neměnilo na tom nic, že místo plnění jest M. O., kdežto Londýn byl pouhou platebnou. Ostatně dle § 36 obč. zák. dlužno smlouvu posouditi dle zákonů platných na místě uzavření smlouvy, nikoliv podle zákonů platných na místě plnění. Rozh. sb. z. a n. čís. 615 na případ nedopadá, poněvadž místo plnění ve smlouvě bylo výslovně určeno. Proč myslí žalovaná, že nemohla žalující utrpěti škodu poklesem měny anglické, poněvadž prý v Londýně měla ležeti obrovské množství liber šterlingů, nelze pochopiti. Čím větší množství bylo peněz anglických, jež žalobkyně měla v kritické době v Londýně, tím větší byla její škoda; odvolatelkou zaviněna byla ovšem pouze ona škoda, která nastala opožděným placením kupní ceny za dodané zboží. Jak chtěla žalující použití peněz k zaplacení, bylo její věcí. Zajisté však bylo jejím právem je ihned prodati a dle § 14 vlád. nař. čís. 46/24 po případě vlád. nař. čís. 152/31 bylo její povinností nabízet tyto peníze prostřednictvím oprávněné banky Národní bance Československé v Praze a to počínajíc dnem 2. října 1931 (§ 2 vlád. nař. čís. 152/31), a proto je dána příčinná souvislost mezi liknavostí odvolatelčinou a škodou strany žalující. Jest samozřejmo, že žalovaná z toho, že při dodávkách dřívějších platívala liknavě, nemůže odvozovati pro sebe právo na placení s opožděním. Žalující nemohla předem upozorniti odvolatelku na to, že v případě zpožděného placení bude žádati náhradu škody vzniklé poklesem anglické měny, ježto tento pokles předvídati nemohla. Tvzení žalované, že bylo povinností žalující, aby ji upozornila předem, že vyjímečně v tomto případě požaduje placení ihned a že se nespokojí s úroky ujednanými, nelze proto bráti vážně právě tak, jako její tvrzení, že postup strany žalující se přiči zásadě víry a poctivosti, po případě dobrým mravům. Článek 336 obch. zák. na sporný případ nedopadá, neboť není pochybným, ve které měně mělo být placeno. Den rozhodný pro vypočtení škody je onen den, kterého žalobkyně s trhovou cenou mohla disponovati; i kdyby to byl den pozdější než 5. říjen 1931, není přece třeba zabývat se dotyčnou námitkou strany žalované, poněvadž netvrdila odvolatelka, že kurs libry anglické po 5. říjnu 1931 stoupl a že tedy škoda žalující strany by byla menší, kdyby byla zjištěna ku dni pozdějšímu. Chce-li tím žalovaná tvrditi, že by i při včasném placení žalovanou firmou musila strana žalující vyčkatí prohlášení Národní banky, prezírá, že platnost nař. vlád. z 24. února 1924 čís. 46 sb. z. a n. obnovena byla až 2. října 1931 nařízením z téhož dne čís. 152 sb. z. a n. Národní banka pražská ostatně vůbec nepřevzala nabízenou jí angl. valutu, nýbrž souhlasila s tím, aby žalující jí volně disponovala.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody :

Žalované nedbá toho, že ve sporu nejde o doplnění kupní ceny, nýbrž o náhradu škody, kterou žalovaná způsobila žalobkyni opoždě-

ným placením. Bylo ovšem na žalobkyni, aby škodu, jež jí z toho vzešla, prokázala. Jestliže této procesuální povinnosti dostála, nemůže žalovaná namítati, že všechna škoda z jejího prodlení byla již uhrazena úroky z prodlení, kdyžť by tyto smluvní úroky byla žalovaná musila hraditi, i kdyby žalobkyni vůbec žádná škoda nebyla vzešla; tím spíše musí tak tedy učiniti, když žalobkyně utrpěla prodlením žalované nepředvídanou škodu, jež byla přivoděna poklesem anglické libry. Na tom nic nemění výše smluvených úroků. Správný je závěr odvolacího soudu, že smlouva byla uzavřena v tuzemsku. Protože pak jde o smlouvu mezi tuzemskou společností a cizí právní osobou, dlužno pro posouzení vzájemných nároků a závazků použití podle § 36 obč. z. o. tuzemského práva a to také pro posouzení právních důsledků prodlení té které strany. I kdyby podle názoru žalované strany bylo smluvené plnění v Londýně, nic by to na věci nezměnilo, protože rozhodnou by mohla býti tato okolnost jenom tenkrát, kdyby se z ní podle vykládacích pravidel § 863 obč. z. o. nedalo jinak usouditi nežli že strany chtěly tím se dohodnouti také na platnosti cizozemského práva splnění, pro kterýž úsudek není však dostatečného podkladu, jmenovitě, jde-li o následky, jež se předvídati nedaly. Správně tedy poznal již také odvolací soud, že § 37 obč. z. o. tu nemůže přijíti v úvahu.

Čís. 14650.

Dlužník domáhající se opoziční žalobou uznání, že nárok vymáhajícího věřitele byl zrušen nebo zanikl, musí dokázati, že vyrovnaní soudem pravoplatně potvrzené bylo splněno úplně a včas.

Domáhá-li se dlužník zrušení exekuce, nelze rozhodovati o tom, zda pravoplatným potvrzením vyrovnaní byl nárok vymáhajícího věřitele zastaven.

(Rozh. ze dne 26. října 1935, Rv I 1714/35).

Žalobce vznesl v žalobě námitky proti exekuci povolené dne 8. května 1933 jen z toho důvodu, že vymáhaný nárok žalovaného z rozsudku krajského soudu v Č. ze dne 9. listopadu 1932 byl přijatým vyrovnaním zrušen. Nižší soudy uznaly podle žaloby jen, pokud exekučně vymáhaný nárok byl skutečně zaplacen, jinak žalobu zamítly.

Nejvyšší soud uložil odvolacímu soudu nové jednání a rozhodnutí.

Důvody :

Pouhým přijetím vyrovnacího návrhu (byť i pravoplatně potvrzeného) nezaniká ani nárok vyrovnacího věřitele, ani účinnost jeho exekučního titulu z doby před zahájením vyrovnacího řízení (srov. rozh. čís. 7144 sb. n. s.), nýbrž podle § 60 odst. (1) vyr. ř. čís. 64/31 sb. z. a n. zaniká část nároku vyrovnacího věřitele převyšující vyrovnací kvotu jen tehdy, bylo-li vyrovnaní soudem pravoplatně potvrzené úplně a včas splněno a neobživil-li původní nárok podle § 67 vyr. ř. Žádá-li tudíž dlužník, aby bylo uznáno, že nárok vyrovnacího věřitele byl zrušen anebo zanikl, musil by předpoklady ty tvrditi a dokázati. To však ža-